

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Zakon br. 04/L-073

O AZILU

Skupština Republike Kosovo;

Na osnovu članu 65 (1) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja

ZAKON O AZILU

POGLAVLJE I
OPŠTE ODREDBE

Član 1
Cilj zakona

Ovim zakonom uređuje se davanje azila i statusa izbeglice, davanje dopunske ili privremene zaštite licima koja imaju potrebe kao i povratak u zemlji njihovog porekla, u zemlji ranijeg boravka i u trećim zemljama.

Član 2
Definicije

1. Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1.1. **Ministarstvo** - Ministarstvo unutrašnjih poslova;
- 1.2. **DDAM** – Departman za državljanstvo i migraciju u okviru MUP-a;
- 1.3. **DMS** – Uprava za migraciju i strance u Kosovskoj policiji;
- 1.4. **UNHCR** – Visoki komesarijat ujedinjenih nacija za pomoć izbeglicama;
- 1.5. **Tražioc azila** – svaki stranac i lice bez državljanstva koji podnosi zahtev za azil za koga nije doneto konačno rešenje;
- 1.6. **Članovi porodice** - članovi porodice navedeno dolje od tražitelja azila i statusa izbeglice ili dopunskog zaitnog statusa, koji se nalaze u teritoriji Republike Kosovo zbog zahteva za međunarodnu zaštitu, pod uslovom da familija je stvorena u mestu porekla, suprug od tražitelja azila, dobitnik statusa izbeglice ili dopunskog zaštitnog statusa ili njihovog neoženjenog partnera, koji je u održivoj vezi, ako važeće zakonodavstvo ili praksa Republike Kosovo izjedačava stanje vanbračnog para sa oženjenim bračnim parom unutar zakonodavstva za strance, deca od vanbračnog druga u gornjem tekstu ili tražitelja azila dobitnika statusa izbeglice ili dopunskog zasitnog statusa, pod uslovom da su neoženjeni i o kojima se on stara, ne uzimajući u obzir ako su zakonski, rođeni van braka ili su usvojeni prema nacionalnom zakonodavstvu.
- 1.7. **Maloletnici bez pratnje** - strani državljani ili lica bez državljanstva, mlađi od osamnaest (18) godina koji ulaze na teritoriji Republike Kosovo bez pratnje od strane punoletnog lica, odgovoran za njega prema zakonu ili prema običajnom pravu. Ovaj izraz obuhvata i maloletnike koja ostaju sami nakon ulaska na teritoriji Kosova.

Član 3 **Azil**

1. Republika Kosovo azilantima daje azil na njihov zahtev i u skladu sa ovim zakonom.
2. Azil podrazumeva zaštitu i status koji se na Kosovu daje licima koji se nalaze na Kosovu zbog njihovog izbegličkog statusa. Azil uključuje i pravo boravka na Kosovu.

Član 4 **Izbeglice**

1. Izbeglice su lica koji u njihovoj zemlji porekla ili u poslednjem mestu boravka eksponirani zlostavljanja, ozbiljnih oštećenja ili da zbog osnovanog straha misle da će oživiti takva oštećenja zbog rase, verske pripadnosti, nacionalnosti, pripadnosti neke

određene društvene grupe ili zbog političkih ubeđenja,uzimajući u obzir strah ovo lice nije mogao dobiti zaštitu od mestu porekla .

2. Kao ozbiljna pretnja se smatra ugrožavanje života, telesnog integritete ili slobode kao i akti koji prouzrokuju ne prevladljivi psihološki pritisak. Treba obratiti pažnju na specifične motive prebega žena.

Član 5 **Privremena zaštita**

Kosovo može dati privremenu zaštitu licima koji imaju potrebu za zaštitu za onoliko vreme koliko su oni eksponirani opštem teškom riziku, posebno tokom rata ili civilnog rata ili tokom situacije opštih nasilja.

Član 6 **Dopunska zaštita**

1. Dopunska zaštita je zaštita koja se daje licu treće države ili apatrid za koga i pored toga što ne ispunjava utvrđene kriterijume za status izbeglice, ima ozbiljne i osnovane razloge da se misli da ako se vrati na svojoj zemlji porekla realno rizikuje da se suočava sa teškim posledicama i to:

1.1.osuđivanje smrtnom presudom ili ekzekucijom;

1.2. torturom ili neljudsko tretiranje i kažnjene ili degradiranje licima u mestu porekla;ili

1.3. teške individualne pretnje protiv života ili lica zbog slepog nasilja ili u slučaju oružanog nacionalnog ili međunarodnog konflikta.

Član 7 **Načelo nevraćanja**

1. Niko ne može se prinuditi na bilo koji način da se varati u zemlji gde se njegov život, njegov telesni integritet ili njegova sloboda stavlja u opasnost zbog jednog od motiva utvrđenih stavom 1. člana 4 ovog zakona.

2. Beneficije iz načela ne vraćanja ne mogu se pretendovati od lica za koga se misli da stavlja u opasnost nacionalni bezbednost Kosova ili zbog njegovog kažnjenja za zločin ili teško kršenje pravosnažnim rešenjem, on se smatra kao opasan za Kosovsku populaciju.

Član 8

Pravila procedure

Ako drugačije nije regulisano, ovim zakonom procedura azila će biti u skladu Zakonom o upravnom postupku.

POGLAVLJE II

TRAŽIOCI AZILA

PODGLAVJE I

Opšte

Član 9

Nadležni organ

Departman za državljanstvo, azil i migraciju odlučuje o davanju ili odbijanju azila i o preterivanju azilanata sa Kosova.

Član 10

Zemlje porekla ili treće sigurne zemlje

1. Vlada Kosova utvrđuje:

1.1. zemlje porekla ili zemlje odakle dolaze koje se smatraju sigurnim, znači one zemlje u kojima proceni da azilant je zaštićen od bilo koje vrste progona.;

1.2. sigurna zemlje, su znači zemlje za koje Vlada smatra da se u praksi poštuje načelo ne vraćanja (non refoulement), u smislu stava 1 člana 7. ovog zakona.

2. Donosena rešenja u smislu stava 1. ovog člana podležu periodičnoj kontroli.

Član 11

Dokaz o svojstvu izbeglice

1. Svako ko traži azil treba da pokušava ili u najmanju ruku da čini proverljivim njegovo svojstvo izbeglice.

2. Svojstvo izbeglice smatra se poverljivo kada nadležni organ proceni da je to moguće.

3. Ne smatraju se uverljivim kazivanja koja u suštinskim tačkama nisu zasnovane, protivrečna su i ne korespondiraju sa činjenicama ili kada se zasnivaju na lažnim ili falsifikovanim sredstvima i dokazima.

Član 12 **Obaveza za saradivanje**

1. Azilant je obavezan da saraduje radi utvrđivanja činjenica. Posebno, treba da:
 - 1.1. daje svoj identitet;
 - 1.2. stavlja na raspolaganje putne isprave i isprave o identitetu;
 - 1.3. tokom sednice saslušanja podnosi razloge koje su ga naterali da traži azil;
 - 1.4. da stavlja na raspolaganje sredstva dokaza na upotrebi ili da iste obezbedi u opravdanom roku ako se to može od njega tražiti;
 - 1.5. saraduje u vezi uzimanja biometričkih podataka.
2. Izuzetno, od azilanata se može tražiti da predstavljene dokumente prevodi na jedan od razumljiv jezika a koje su izrađene na nekom drugom jeziku.
3. Azilant treba da stoji na raspolaganje nadležnim organima za pitanje azila tokom čitave procedure azila. On odmah treba da saopšti svoju adresu i svaku izmenu adrese.
4. Azilant koje je subjekat izvršenja neke pravosnažne rešenje, treba da saraduje u vezi pronalaženja njegove identifikacije.

Član 13 **Kontrola**

1. Nadležni organ ima pravo da u skladu sa odgovarajućim zakonom kontroliše azilanata koji je smešten u centru za azil, u privatnom ili kolektivnom stanu kao i njegove lične stvari u cilu traženja putnih isprava, dokumenta za identifikaciju, opasnih objekata, droge ili nacionalnih blaga sa sumnjivim poreklom.
2. Azilant se može kontrolisati jedino od strane lica istog pola.

Član 14

Nadenje i konfiskacija dokumenata

1. DDAM putne isprave i dokumente o identifikaciji azilanta unosi u dosije.
2. državni organi dostavljaju DDAM-u putne isprave, dokumente o identifikaciju i sve vrste dokumentacije koje daju podatke u vezi identifikacije azilanta.
3. Ako nadležni organi i državni organi koji su konfiskovali dokumente iz stava 2. ovog člana, verifikuju originalnost dokumenta i rezultate ispitivanje dostavljaju DDAM-u.
4. DDAM ili organ koji razmatra žalbe imaju pravo da uzimaju ili konfiskuju lažne, izmenjene, falsifikovane ili originalne ali zloupotrebjene dokumente i u pravo vreme treba da vraćaju organu koji je iste izdao.
5. Pasoši i identifikacioni dokumenti koji su licima sa statusom izbeglica na Kosovu, izdati u zemlji porekla, konfiskuju se i dostavljaju se DDAM-u.

Član 15

Adresa notifikacija

1. Svaka notifikacija ili obaveštenje u zadnjoj adresi azilanata ili njegovog zakonskog zastupnika koje je poznata od strane nadležnih organa je pravno važeće.
2. Nadležni organ saopštava azilantu rešenje a azilant potvrđuje primanje rešenja potpisom.
3. Ako je azilant zastupljen od više od jednog pravnog zastupnika koji nisu dali zajedničku adresu notifikacije, nadležni organ notifikaciju rešenja vrši kod prvog zakonskog zastupnika određenim od strane azilanata.

Član 16

Odnos sa procedurom koja proizilazi iz Zakona o strancima

1. Osim u slučajevima kada azilant ima pravo boravka predviđenom ovim zakonom, on ne može da počinje proceduru koja teži sticanje dozvole o boravku u smislu Zakona o strancima u dole navedenim slučajevima:
 - 1.1 od momenta podnošenja zahteva za azil do momenta kada azilant napušta Kosovo kao posledica pravosnažnog rešenja;
 - 1.2. nakon doborovoljnog odustajanja od zahteva za azil;

- 1.3. ako napuštanje Kosova se ne može izvršiti i to je zamenjeno sa dopunskom zaštitom.
2. U izuzetnim slučajevima DDAM može da daje licima dozvolu boravka ako se ispune sledeći uslovi:
- 2.1. pomenuto lice boravi na Kosovu najmanje pet (5) godina od dana podnošenja zahteva za azil;
 - 2.2. mesto boravka lica je uvek bilo poznato od strane autoriteta;
 - 2.3. u slučaju avanzovanog integrisanja lica.
3. Pokrenute procedure koje teže da se dobija dozvola boravka prema Zakonu o strancima, poništavaju se u slučaju podnošenja zahteva za azil.
4. Dozvola boravka koja je već data pre drži svoju validnosti i može se produžiti u saglasnost zakona o strancima

Član 17 **Jezik postupka**

Svaka vrsta zvaničnog zahteva podnošena tokom procedure azila, podnosi se nadležnim autoritetima na jednom od službenih jezika Kosova.

Član 18 **Dopunske odredbe**

1. Vlada donosi pod zakonske akte u vezi procedure azila donosi dopunske zakonske odredbe, posebno uzimajući u obzir situaciju žene i maloletnike azilante i lica sa mentalnim i fizičkim ograničenjima.
2. Nadležni organi odmah određuju pravno lice koje zastupa interes azilanata maloljetnika bez zračenja i lica sa ograničenim mentalnim i fizičkim sposobnostima za sve vreme koliko traje procedura azila.
3. Vlada predviđa mogućnosti i sredstva da poziva pravnog savetnika ili pravnog zastupnika u regionalnim kancelarijama i u centru za azil.

PODGLAVLJE II

Zahtev za azil i ulazak na Kosovu

Član 19

Zahtev za azil

Smatra se zahtevom za azil svako izražavanje volje preko koje lice od Republike Kosovo traži da ga zaštiti od progona.

Član 20

Podnošenje zahteva

Zahtev za azil treba da se podnosi u momentu ulaska na Kosovu, na nekoj otvorenoj tački graničnog prelaza, policijsku stanicu ili u DDAM-u.

Član 21

Zahtev za azil podnesen na granici, nakon hvatanja blizu granice ili u slučaju ilegalnog ulaska na Kosovo

1. Lice koja ja tražila azil na granici, blizu granice u slučaju ilegalnog ulaska na Kosovu, nadležni organi uputiće ga na jednom od centara azila.
2. Dosije azilanata pripremljenog od strane Granične policije /DMS (specijalni obrazac, stisci prstiju, fotografije, dokazna sredstva, identifikacione dokumente) odmah se na zatvorenoj koverti uputi DDAM-u.
3. U momentu podnošenja zahteva za azil, azilant se upozna sa svojim pravima i obavezama tokom procedure azila.
4. Ministarstvo unutrašnjih poslova donosi pod zakonske akte radi specifikovanja procedure azila i obrazce koji se koriste.

PODGLAVLJE III

Prvostepeni postupak

Član 22

Centar za azil

1. Vlada formira centre za azil, čije upravljanje se poverava odgovarajućem ministarstvu.

2. Ministarstvo donosi pravilnik u vezi centra za azil u cilju osiguranja valjanog njegovog funkcionisanja i da se garantuju pravilne procedure.

Član 23 **Raspoređivanje azilanata na Kosovu**

1. Vlada odlučuje o kriterijumima i raspoređivanju azilanata u opštinama Kosova.
2. Azilanti mogu da podnose žalbu protiv ove odluke jedino u slučaju kršenja načela jedinstva porodice.

Član 24 **Utvrđivanje jednog mesta boravka i smeštaja**

1. DDAM određuje mesto boravka za azilanta uzimajući u obzir legitimne interese opštine i tražitelja azila. Tražitelj azila može da podnese žalbu protiv ovog rešenja samo ako se ne uzme u obzir jednakost familije
2. Prema mogućnostima smeštaja, DDAM odlučuje o smeštaju azilanata u centru za azil, u privatnom ili kolektivnom stanu. Autoriteti garantuju njihovu sigurnost i donose posebne pod zakonske akte i uzimajući u obzir potrebne mere.

Član 25 **Sednica saslušanja u vezi motiva azila**

1. DDAM saslušava azilanta u vezi motiva za azil .
2. DDAM poziva službu prevođenja u cilju da azilantu obezbedi postupak na jeziku koji on poznaje.
3. Azilant ima pravo da bude pod pratnjom pravnog zastupnika, advokata i od prevodioca od njega izabranog, pod uslovom da ovi potonji ne budu azilanti.
4. U posebnim slučajevima, azilant ima pravo intervjuisanja od strane zvaničnika istog pola. To važi i za prevodioca.
5. Prilikom saslušane sednice vodi se zapisnik. Zapisnik sednice potpisuje se od strane svih lica koji učestvuju na sednici.

Član 26

Predstavnik organizacija za pomoć izbeglica

1. Ovlašćene Organizacije za pomoć izbeglica, pošalju njihovog predstavnika na sednici saslušanja predviđeno članom 25 ovog člana, ako azilant nije protiv toga.
2. Vlada utvrđuje uslove ovlašćenja za organizacije za pomoć izbeglicama. Ovlašćenje se izdaje od strane Ministarstva unutrašnjih poslova. Organizacije za pomoć koordiniraju svoje učešće na sednicama saslušanja.
3. DDAM saopštava na vreme datum sednica. Sednica saslušanja ima potpun pravni efekat i ako organizacija za pomoć izbeglica ne odaziva se radi učestvovanja.
4. Predstavnik organizacije za pomoć izbeglicama učestvuje na sednici u svojstvu posmatrača a ne stranke i obavezan je da sačuva profesionalnu tajnu. On potvrđuje svoje prisustvo potpisivanjem zapisnika sednice saslušanja. Uz dozvolu voditelja sednice, on može tražiti da se postavljaju pitanja radi objašnjenja činjenica, da sugeriše objašnjenja i da formuliра primedbe na zapisnik.

Član 27

Uloga Kancelarije Visokog komesarijata ujedinjenih Nacija za izbeglice

Kancelarija Visokog komesarijata Ujedinjenih Nacija za izbeglice pomaže nadležne državne autoritete u oblasti azila radi izvršavanja njihovih zadataka u vezi sprovođenja Konvencije iz 1951. godine protokola 1967 u vezi Statusa Izbeglica i drugih međunarodnih instrumenata koje se bave izbeglicama kao i Konvencije od 1954. godine u vezi statusa lica bez državljanstva.

Član 28

Razlozi za obustavu procedure azila

1. Zahtev za azil se ne razmatra ako ne ispunjava uslove prema članu 19 ovog zakona.
2. Obustava procedure vrši se ako:
 - 2.1. azilant je prevario nadležne organe u vezi njegovog identiteta, a prevara je ustanovljena na osnovu daktiloskopskog ispitivanja ili drugim dokaznim sredstvima;
 - 2.2. azilant je ugrozio obavezu za saradnju;
 - 2.3. azilant je bio subjekat zahteva za azil na Kosovu o kome je donošeno suštinsko negativno rešenje koji tokom procedura azila vraćen u zemlji porekla;

2.4. azilant je bio subjekat u jednoj od zemalja koje sprovode međunarodne konvencije u vezi izbeglica, znači subjekat procedure azila koja je okončana negativnim rešenjem, osim ako se od sednice saslušanja rezultira da ima nove činjenice za utvrđivanje izbegličkog statusa ili dopunske zaštite koje su se desile međuvremeno.

Član 29

Obustava procedure azila zbog ne blagovremenog zahteva za azil

1. Zahtev azilanta koji nezakonito boravi na Kosovu obustavlja se ukoliko se zahtev podnosio u cilju da lice izbegava izvršenje rešenja za hitno napuštanje Kosova ili za vraćanje u svojoj zemlji porekla ili odakle on dolazi.
2. Takav cilj se konzumira kada zahtevu prethodi ili prati pritvor, krivični postupak, izvršenje kazne ili rešenje za povratak.
3. Stav 1. ovog člana nije primenjiv ukoliko:
 - 3.1. azilant nije mogao da zahtev podnosi ranije ili se nije moglo da od njega traži na opravdan način da ovaj zahtev podnosi pravovremeno;
 - 3.2. postoje znaci progona.

Član 30

Obustava procedure azila zbog nedostatka opasnosti od progona van Kosova

1. Ukoliko dolazi iz zemlje u kojoj ne postoji opasnost progona, u smislu podstava 1.1. stava 1. člana 10. ovog zakona, DDAM obustavlja proceduru azila osim ako postoje znaci progona.
2. Kao opšte pravilo, DDAM obustavlja proceduru azila ako:
 - 2.1. azilant može da se vrati i u treću zemlju, koja je sigurna u smislu podstava 1.2. stava 1. člana 10. ovog zakona u kojoj je ranije boravio.
 - 2.2. azilant može se vratiti u treću zemlju u kojoj je boravio pre dolaska na Kosovu koji u pomenutom slučaju poštuje načelo ne vraćanja utvrđenim članom 7. stav 1.
 - 2.3. azilant može da nastavi putovanje u pravcu jedne države za koju ima valjanu vizu i u kojoj može da zatraži zaštitu;
 - 2.4. azilant može da se vrati u nadležnu treću zemlju u smislu međunarodnog sporazuma, radi razmatranja procedure azila i povratak lica;

- 2.5. azilant može da nastavi njegovo putovanje ka trećoj zemlji u kojoj žive njegovi bliski rođaci sa kojima on ima tesne odnose.
3. Podstavovi 2.2., 2.3., 2.4. i 2.5. stava 2. ovog člana neće se primeniti ukoliko:
- 3.1. bliski rođaci azilanta sa kojima on ima bliske veze žive na Kosovu;
 - 3.2. azilant ima jasno svojstvo izbeglice u smislu člana 3. ovog zakona;
 - 3.3. DDAM ima saznanja o činjenicama da treća zemlja ne pruža efikasnu zaštitu u vezi načela ne vraćanja u smislu člana 7. ovog zakona.

Član 31

Obustava procedure azila nakon ukidanja dopunske ili privremene zaštite

Zahtev za azil podnesen nakon ukidanja privremene zaštite ne razmatra se ako u momentu davanja prava za saslušanje licu, ne postoji nijedan znak progona u smislu člana 4 ovog zakona.

Član 32

Prekid procedure u slučaju podnošenja novog zahteva za azil

1. Smatra se da procedura azila ponovo otvorena kada azilant čiji zahtev razmotren, podnosi novi zahtev za azil.
2. DDAM ne razmatra naznačen zahtev u stavu 1. ovog člana. Osim kada postoje nove činjenice koje utiču na svojstvo izbeglice ili na davanje dopunske ili privremenu zaštitu.
3. Azilant ima pravo da dobrovoljno odustane od zahteva za azil. Kao posledica tome, procedura azila miruje.

Član 33

Procedura koja prethodi rešenju za obustavu procedure

1. U slučaju donetog rešenja za obustavu procedure procedura koja predvodi kao u sledećem:
 - 1.1. sudsko saslušanje u smislu člana 25 i 26. ovog zakona odvija se u dole navedenim slučajevima:

1.2. u vezi stava 1 člana 28, stava 1. člana 29. i podstavovima 2.1, 2.2, 2.3. i 2.5 stava stava 2 člana 30 ovog zakona;

1.3. u vezi podstava 2.3. stav 2. člana 28. ovog zakona kada se azilant ponovo vratio na Kosovu nakon što je otišao u zemlji porekla ili u zemlji odakle je došao;

1.4. u vezi stava 2 člana 30. ovog zakona, ukoliko sudsko saslušanje nije obavljeno u okviru prethodne procedure ili ako pomenuto lice tokom prava na saslušanje daje druge razloge radi utvrđivanja izbegličkog statusa ili sticanja privremene zaštite.

2. U svim drugim slučajevima predviđeno u članu 28, stav 1, podstav 2.4. stav 2. člana 30 i člana 31 ovog zakona, tražiocu azila se daje pravo saslušanja.

Član 34

Odobrenje azila bez preduzimanja drugih istražnih mera

1. Odobrenje azila za azilanta daje se nakon sednice saslušanja bez drugih istražnih mera ukoliko:

1.1. azilant dokazuje njegovo svojstvo izbeglice ili to čini poverljivim;

1.2. ako ne postoje isključeni motivi utvrđeni članom 46 ovog zakona.

Član 35

Odobrenje privremene zaštite bez preduzimanja istražnih mera

Ako iz prikupljenih dokaza tokom sednice saslušanja jasni proizilazi da azilant pripada grupi lica za stavljanje pod zaštitom, utvrđeno članom 5. ovog zakona, privremena zaštita se odobrava bez preduzimanja drugih istražnih mera.

Član 36

Odbijanje zahteva bez preduzimanja drugih istražnih mera

1. Zahtev za azil se odbija bez preduzimanja drugih istražnih mera ako:

1.1. iz sednice saslušanja jasno proizilazi da azilant nije mogao da dokaže svojstvo azilanta ili da to čini uverljivim, i

1.2. nijedan razlog ne sprečava njegovo napuštanje Kosova.

Član 37

Druge istražne mere

1. Ukoliko nije moguće da se donose nijedno rešenje u smislu člana 34, 35, i 36. ovog zakona, DDAM preuzima druge istražne radnje:

- 1.1. DDAM može da traži dodatne informacije iz konzularnih predstavništva Kosova, da se konsultira sa nekim ekspertom, da ponovo sasluša azilanta i postavlja dodatna pitanja ili da preuzme druge istražne radnje. Procedura reguliše se u skladu sa članovima 25 i 26 ovog zakona.
2. Vlada može da potpiše sporazume saradnje sa trećim zemljama i međunarodnim organizacijama sa ciljem olakšanja prikupljanjem dokaza. Ovi sporazumi mogu predvideti naročito razmenu informacija u cilju utvrđivanja razloga koji su naterali azilanta da napušta svoju zemlju porekla, itinerar putovanja ili države u kojima je boravio.

Član 38

Rokovi procedure u prvom stepenu

1. Postupak azila traje šest (6) meseci od dana podnošenja zahteva za azil.
2. Rešenje o obustavljanju procedure treba doneti u okviru deset (10) radnih dana od dana podnošenja zahteva za azil. Rešenja se kratko obrazlažu.
3. Rešenja koja se donose u smislu člana 34. do 36. ovog zakona, donose se, kao opšte pravilo, u okviru trideset (30) radnih dana od dana podnošenja zahteva za azil.

POD GLAVLJE IV

Status azilanta tokom procedure za azil

Član 39

Pravo boravka tokom procedure za azil

Svako lice koja podnosi zahtev za azil na Kosovu, ima pravo da boravi na njenu teritoriju do okončanja procedure azila.

Član 40

Odobrenja za obavljanje profitabilnim delatnostima

1. Tokom šest (6) meseci od dana podnošenja zahteva za azil, azilant nema pravo da se bavi unosnim delatnostima.
2. Kriterijumi za obavljanje unosnim aktivnostima regulišu se Zakonom o strancima i zakonima koji su na snazi.
3. Ako je zahtev za azil odbijen i rešenje za povratak je punovažna, odobrenje za obavljanje unosnim aktivnostima završava se u momentu isticanja roka za napuštanje zemlje koja je azilantu data, i pored toga što bi on mogao da podnosi zahtev za preispitivanje i izvršenje povratka obustavljeno.

PODGLAVLJE V

Izvršenje rešenja i zamenjene mere

Član 41

Povratak i dopunska zaštita

1. Ako se zahtev za azil odbija ili obustavlja, DDAM odlučuje prema opštim pravilima vraćanje sa Kosova i naređuje izvršenje rešenja. DDAM uzima u obzir jedinstvo porodice.
2. Ako izvršenje rešenja smatra se nezakonskim, neopravdanim ili tehnički nemogućim, DDAM reguliše uslove boravka u skladu sa zakonskim propisima Zakona o strancima za dopunsku zaštitu.

Član 42

Sadržina rešenja o povratku

1. Klauzula rešenja za povratak sadrži:
 - 1.1. obavezu azilanta da napusti Kosovo;
 - 1.2. datum kada treba da napusti Kosovo. Ako se azilantu odobrava dopunska zaštita, rok napuštanja određuje se u momentu kada se ukida dopunska zaštita;
 - 1.3. prinudne mere ukoliko azilant odbija da napušta zemlju;
 - 1.4. ako je potrebno, u državama u kojima azilant ne može da se vrati;
 - 1.5. u pogodnom slučaju dopunske mere koje zamenjuju napuštanje;

1.6. nadležni organ koji izvršava rešenje o dopunskim merama.

Član 43
Nepoznato mesto boravka

Ako lice koji treba da napušta zemlju izbegava izvršenje rešenja držanjem u tajnosti mesto njegovog boravka, DDAM zahteva njegovo registrovanje u sistemu policijske pretrage.

POGLAVLJE III
ODOBRENJE AZILA I STATUS IZBEGLICE

PODGLAVLJE I
Odobrenje azila porodicama

Član 44
Načela

Azil se daje licima koji imaju svojstvo izbeglice pod uslovom da ne postoje izuzimajući razlozi iz člana 46. ovog zakona.

Član 45
Azil za porodice

1. Supružnik izbeglice kao i njihova maloletna deca priznaju se ka izbeglice i dobijaju status azila pod uslovom da i nikakvim posebnim okolnostima na dolaze u sukob.
2. Članovi porodice izbeglice koji žive na Kosovu mogu imati koristi od azila koji se daje porodicama pod uslovom da posebni razlozi su u korist spajanja porodica.
3. Dete koji se rodio na Kosovu od roditelja izbeglice, dobija status izbeglice ukoliko nijedna posebna okolnost ne dolazi u sukob.
4. Ako lica koji su koristili pravo koja je utvrđena u smislu stava 1. i 2. ovog člana rastavljeni tokom napuštanja zemlje i nalaze se negde drugde, ulazak na Kosovu biće im odobreno.

Član 46

Nedostojnost

Azil se odbija licu za koje postoje razlozi da se misli se da:

- 1.1. izvršili krivična dela protiv mira i rata i krivična dela protiv humanizma uzimajući u obzir međunarodne odredbe koja predviđaju ova dela;
- 1.2. izvršili su teška krivična dela koja su kažnjena van Republike Kosova pre nego što su primljeni kao azilanti;
- 1.3. kažnjeni su za radnje koja su protiv načela i ciljeva Ujedinjenih nacija;
- 1.4. povredili ili stavili u opasnost unutrašnju ili spolašnju bezbednost Kosova.

Član 47

Raspoređenje i početne integracione mere

1. Raspoređenje izbeglica na Kosovu se obavlja na osnovu člana 23. ovog zakona.
2. Vlada može da u okviru granica početne integracije, izbeglicama stavlja na raspolaganje privremeni stan, posebno integracioni centar.

PODGLAVLJE II

Status izbeglica

Član 48

Načelo

Prava i obaveze koje proizilaze iz davanja statusa izbeglice na Kosovu regulišu se sprovodljivim zakonodavstvom za strance, osim u slučajevima kada prethode posebni propisi, posebno odredbe Zakona o azilu ili Konvencije od 28. jula 1951. god. u vezi statusa izbeglice.

Član 49

Posledice

Svako koji je dobio azil na Kosovu, od autoriteta se smatra izbeglicom u smislu Zakona o azilu i Konvencije od 1951. I protokol od 1967 u vezi statusa izbeglice.

Član 50

Regulisanje uslova boravka

1. Svako koji je dobio azil na Kosovu ima pravo na odobrenje privremenog boravka u opštini gde zakonski boravi.
2. Svako ko je dobio azil na Kosovu i legalno boravi najmanje pet (5) godina, ima pravo na stalni boravak, osim slučaja kada:
 - 2.1. lice na težak i ponovljen način ugrožava bezbednost i javni red na Kosovu ili van Kosova, stavlja u opasnost ili predstavlja pretnju za unutrašnju ili spoljašnju bezbednost Kosova.

Član 51

Zapošljavanje sa namerom zarade

Svako ko je dobio azil može da se bavi unosnim aktivnostima, da promeni vrstu poslova ili profesiju.

PODGLAVLJE IV

Završetak azila

Član 52

Poništenje

1. DDAM poništava azil ili povuče status izbeglice u slučaju da :
 - 1.1. stranac dobio azil ili priznavanje svojstvo izbeglice koristeći lažne izjave ili skrivajući suštinske činjenice;
 - 1.2. zbog činjenice navedene u članu 1. podglavlje C, poglavlja 1 -6 Konvencije od 28 jula 1951. godine u vezi statusa izbeglice.
2. DDAM poništava azil ako izbeglica povređuje unutrašnju i spoljašnju bezbednost Kosova , stavlja u opasnost ili ako je izvršio teške kažnjive zločine;
3. Poništenje ili povlačenje statusa izbeglice imaju posledice za sve druge organe.
4. Poništenje azila ili statusa izbeglice imaju efekta za supruga ili njegovu decu.

Član 53 Mirovanje

1. Azil na Kosovu miruje ukoliko:

1.1. izbeglica boravio više od tri (3) godine van Kosova;

1.2. izbeglica je dobio azil ili odobrenje stalnog boravka u drugu državu;

1.3. izbeglica odustane od ovog statusa;

1.4. Izvršava rešenje i administrativne i sudske mere isterivanja preduzete na njegov teret.

2. Pod određenim okolnostima, DDAM može da produži rok predviđen podstavom 1.1. stava 1 ovog člana.

3. Izbeglički status i azil okončavaju se u momentu kada stranac dobija državljanstvo Kosova u skladu sa članom 1. pod glavlje C, poglavlje 3 Konvencije od 28. jula 1951. godine u vezi statusa izbeglice.

Član 54 Proterivanje

Lice sa statusom izbeglice ne može se poterivati sa Kosova osim kada stavlja u opasnost unutrašnju ili spoljašnju bezbednost Kosova, teško povredi javni red. član 7 ovog zakona. (načelo nevraćanja) uzima se u obzir.

POGLAVLJE IV DAVANJE PRIVREMENE ZAŠTITE I STATUS LICA POD PRIVREMENIM ZAŠTITOM

PODGLAVLJE I Opšte odredbe

Član 55 Odluka vlade

1. Vlada odlučuje o tome da li će Kosovo dati privremenu zaštitu grupama lica koje treba zaštititi u smislu člana 5. ovog zakona. Vlada utvrđuje i odgovarajuće kriterijume.

2. Pred donošenja odluke, vlada savetuje se sa predstavnicima organizacije za pomoć izbeglicama, i u slučaju potrebe, sa drugim nevladinim organizacijama, ka i sa kancelarijom Visokog Komesarijata Ujedinjenih Nacija za izbeglice.

Član 56

Posebne isključive situacije

1. Tokom perioda međunarodnih teških tenzija, u slučaju oružanih sukoba na kojima Kosovo ne učestvuje ili kada se to desi u mirnodopskim vremenima, u slučaju izvanrednog priliva izbeglica, Kosovo grupama izbeglica daje privremenu zaštitu za onoliko vremena koliko to okolnosti dozvoljavaju.
2. Ukoliko smeštaj izbeglica premašuje mogućnosti dočeka Kosova, azil se daje samo privremeno a prihvaćena lica uručuju se na drugu državu. Vlada u ovim slučajevima preduzima potrebne mere.
3. Ako se predviđa značajan priliv izbeglica, Vlada poziva na međunarodnu efikasnu i brzu saradnju u cilju da obezbedi njihovo raspoređivanje.

Član 57

Mere spoljne politike

Vlada saraduje sa zemljama porekla i drugim zemljama koje primaju izbeglice i sa međunarodnim organizacijama radi stvaranja pristupačnih i bez opasnih uslova za polazak lica koje treba zaštititi.

PODGLAVLJE II

Procedure

Član 58

Grupa ljudi kojima treba zaštita

1. Ministarstvo utvrđuje grupe lica koje treba zaštititi i odlučuje o tome ko će dobiti privremenu zaštitu na Kosovu. Treba uzeti u obzir načelo jedinstva porodice.
2. Načelno, na rešenje DDAM-a o davanju privremene zaštite nije dozvoljena žalba. Žalba je dozvoljena jedino kada povređuje načelo jedinstva porodice.

Član 59

Lica za zaštitu koji se nalaze na granici ili na teritoriji Kosova

1. Član 19. i 20. ovog zakona se sprovode radi analogije u slučaju podnesenih zahteva od lica za zaštitu koji se nalaze na granici ili na teritoriji Kosova.
2. Ako jasno se vidi da nema progona u smislu člana 4. ovog zakona, DDAM odlučuje o tome koja lica pripadaju grupi koja treba da se zaštiti a koji mogu da dobijaju privremenu zaštitu na Kosovu.
3. Načelno, na rešenje o davanju privremene zaštite nema pravo žalbe. Pravo na žalbu odnosi se samo kada se radi o povredi načela jedinstva porodice.
4. Ako lice dobija privremenu zaštitu, procedura razmatranja zahteva za priznavanje statusa izbeglice miruje.
5. Ako DDAM nekom licu koji je podneo zahtev za azil, odbija privremenu zaštitu, on nastavlja bez zakašnjenja proceduru razmatranja ovog zahteva ili njegovo proterivanje.

Član 60

Ponovno pokretanje procedure za priznavanje svojstva izbeglice

Lica za zaštitu koji su podneli zahtev za priznavanje svojstva izbeglice mogu da ponovo traže pokretanje ove procedure jedino posle dve (2) godine posle rešenja donete u smislu stava 3. člana 59. ovog zakona. Ponovno pokretanje ove procedure ima za posledicu ukidanje privremene mere.

Član 61

Davanje privremene zaštite porodicama

1. Privremena zaštita daje se i suprugu lica radi zaštite kao i njihovoj maloletnoj deci ukoliko:
 - 1.1. lica traže zaštitu istovremeno na Kosovu i ne postoje isključeni motivi i smislu člana 46. ovog zakona.
 - 1.2. porodica je razdvojena u momentu napuštanja zemlje zbog događaja spomenutih u članu 5 ovog zakona i spaja se na Kosovu i nijedan posebni razlog nije u suprotnosti.
2. Dete zaštićenih lica rođen na Kosovu stiče pravo na privremenu zaštitu.
3. Ako se lica koji su stekli ovo pravo nalaze van Kosova, dozvoljava se im ulazak na Kosovu.

4. Ministarstvo utvrđuje uslove porodičnog spajanja u drugim slučajevima prema zakonu o strancima.

Član 62 Procedura

Za drugi deo, odredbe poglavlja II pod glave I i III analogno se sprovode za utvrđene procedure članom 59. i 61. ovog zakona.

Član 63 Izuzimajući motivi

Privremena zaštita ne daje se licima za zaštitu koji spadaju u oblasti člana 46 ovog zakona, koji su povredili red i javnu bezbednost ili koji i dalje rade isto.

PODGLAVLJE III Okončanje privremene zaštite i povratak

Član 64 Ukidanje mere privremene zaštite

1. Vlada nakon konsultacije sa DDAM-om, sa organizacijama za pomoć izbeglicama i u slučaju potrebe i sa drugim nevladinim organizacijama kao i sa kancelarijom Visokog Komesarijata Ujedinjenih Nacija za izbeglice donosi odluku o datumu ukidanja privremene mere posebnim grupama u cilju zaštite.

2. DDAM daje pravo licima da se saslušavaju, koji su nezadovoljni donetim rešenjem iz stava 1. ovog člana.

3. Ukoliko tokom prava za saslušanje postoje znaci progona, obavlja se sednica saslušanja u smislu člana 25. i 26. ovog zakona. Ako ne postoje znaci progona, DDAM odlučuje shodno članu 31. ovog zakona.

4. Ako se lice ne odaziva na pravo da se sasluša, DDAM donosi rešenje za njegovo vraćanje. Član 42 ovog zakona primenjuje se shodno za izvršenje povratka.

Član 65 Povratak

Vlada podržava nastojanja na međunarodnom nivou radi organizovanja povratka lica za zaštitu.

POGLAVLJE V USLOVI ZA DAVANJE DOPUNSKE ZAŠTITE I STATUS LICA SA DOPUNSKOM ZAŠTITOM

PODGLAVLJE I Opšte odredbe

Član 66 Teška povreda

1. Teškom povredom se smatraju:

1.1. smrtna kazna ili njeno izvršenje;

1.2. neljudske torture, tretiranja i degradirajuće kazne koje se čine protiv azilanta u njegovoj zemlji, ili

1.3. teške lične pretnje protiv života ili lica od strane civilnog lica zbog slepog nasilja ili u slučaju unutrašnjeg ili međunarodnog oružanog sukoba.

Član 67 Rokovi dopunske zaštite

1. DDAM daje status dopunske zaštite koja se daje sa rokom od jedne (1) godine sa mogućnostima produženja u zavisnosti od okolnosti zbog kojih je ova zaštita data.

2. Rešenje o davanju dopunske zaštite se preispituje na periodičan način.

PODGLAVLJE II

Status

Član 68

Regulisanje uslova boravka

1. Lice sa dopunskom zaštitom boravi u opštinu u kojoj je smešten.
2. Ako posle pet (5) godina DDAM nije ukinula meru dopunske zaštite, lice se snabdeva dozvolom privremenog boravka i dozvola završava se u momentu ukidanja ove mere.
3. Pet (5) godina nakon davanja dozvole za privremeni boravak, zaštićeno lice snabdeva se dozvolom za stalni boravak.

Član 69

Pravo na vršenje unosnih aktivnosti

Šest (6) meseci od dana podnošenja zahteva za azil lice sa dopunskom zaštitom nema pravo da se bavi unosnim aktivnostima. Istekom ovog roka, kriterijumi za vršenje unosne aktivnosti regulišu se u skladu sa Zakonom o strancima.

PODGLAVLJE III

Okončanje dopunske zaštite i povratak

Član 70

Poništenje

1. DDAM ima pravo da poništi dopunsku zaštitu ako:
 - 1.1. lice dobio dopunsku zaštitu dajući lažne izjave ili krijući suštinske činjenice;
 - 1.2. lice povredio unutrašnju ili spoljašnju bezbednost Kosova, ugrožava istu ili izvršio je kažnjive akte;
 - 1.3. od davanja dopunske zaštite lice je duže vreme proveo nekoliko puta u zemlji porekla ili u zemlji odakle je došao;
 - 1.4. ima urednu dozvolu boravka od strane druge države u kojoj može da se vrati.
2. Dopunska zaštita se ne poništava ako se zaštićeno lice vraća u zemlji porekla ili u zemlji odakle je došao ili treću zemlju uz saglasnost nadležnih organa.

3. Poništenje dopunske zaštite nema efekta niti za supruga niti za maloletnu decu, osim ako ispada da oni više nemaju potrebu za zaštitu.

4. Ukoliko se predviđa poništenje dopunske zaštite, održava se sednica saslušanja u skladu sa članom 25. i 26. ovog zakona.

Član 71 Mirovanje

1. Lice sa dopunskom zaštitom ne smatra se takvim od momenta kada okolnosti koji su potvrdili davanje ovakve zaštite prestaju postojati ili kada su ove okolnosti izmenjene na takav način da ova zaštita nije više potrebna.

2. U cilju sprovođenja stava 1 ovog člana, DDAM uzima u obzir izmenu okolnosti koji treba da bude značajan u cilju da lice koji je uživao dopunsku zaštitu da ne bude subjekat bilo kakve teške povrede.

3. Dopunska zaštita miruje i ako:

3.1. lice živi u drugoj državi;

3.2. lice odbija dopunsku zaštitu;

3.3. lice dobija odobrenje stalnog boravka u skladu sa zakonom o strancima.

POGLAVLJE VI SOCIJALNA I EMERGENTNA POMOĆ

PODGLAVLJE I Davanje socijalne pomoći, emergentne pomoći i pomoći za decu

Član 72 Nadležnost

1. Socijalna ili emergentna pomoć se daje tražiteljima azila licima sa izbegličkim statusom ili dopunskom ili privremenom zaštitom od strane opštine u kojoj su raspoređeni.

2. Za onoliko vreme koliko lica borave u opstanima ali borave u centar za smeštaj ili u centar za integraciju, socijalna ili emergentna pomoć se daje od strane Vlade. Potonja može da sprovođenje ovog zadatka ili deo njih poveri trećim.

Član 73

Pravo na socijalnu ili urgentnu pomoć

1. Lica koja borave na Kosovu u smislu ovog Zakona i koji ne mogu da ispune potrebe svojim sredstvima, dobijaju neophodnu socijalnu pomoć, osim ako neka treća strana zadužena da obezbedi njihovo održavanje u smislu zakonske ili ugovorene obaveze. Na njihov zahtev, ova lica mogu koristiti urgentnu pomoć.

2. Uz njihov zahtev ova lica mogu da dobiju i od urgentne pomoći.

Član 74

Socijalna i urgentna pomoć

1. Davanje socijalne i urgentne pomoći reguliše se Zakonom o socijalnoj pomoći u vezi sa kategorijama koje proizlaze iz Zakona o azilu. Lica koji su subjekat pravosnažnog rešenja i koji su pod rokom napuštanja sa teritorije Republike Kosovo, isključuju se od šeme socijalne pomoći.

2. Socijalna pomoć koja se daje azilantima i zaštićenim licima koji status nije regulisan treba da se da koliko je to moguće u prirodi. Davanje emergentne pomoći treba da se obrazloži.

3. Lica sa statusom izbeglice ili dopunskim zaštitom imaju pravu na pomoć koja se vezuje njihova društvena, profesionalna i kulturna integracija.

4. Vlada donosi pod zakonske akte u vezi saradnje određenih ministarstva u ovu polju

Član 75

Zdravstveno staranje

1. Azilant lice sa statusom izbeglice ili pod dopunskom ili privremenom zaštitom ima pravo na zdravstveno staranje, u skladu sa zakonom koje regulišu zdravstveno staranje.

2. Vlada donosi pod zakonske akte u vezi saradnje određenih ministarstva na ovom polju

POGLAVLJE VII TRETIRANJE LIČNIH PODATAKA

PODGLAVLJE I Načela

Član 76 Tretiranje ličnih podataka

U skladu sa ispunjenjem njihove zakonske funkcije, DDAM, organi koji razmatraju žalbe i druge organizacije zadužene obavezama za održavanje ovog zakona mogu da tretiraju ili da daju na tretiranje lične podatke azilanta, lice pod zaštitom i njihovog rođaka uključujući i osetljive podatke, utvrđenim Zakonom o zaštiti podataka.

Član 77 Saopštenje ličnih podataka državi porekla ili državi odakle dolazi lice

1. Zabranjuje se saopštavanje ličnih podataka azilanta, izbeglica ili zaštićenih lica, mesta njegovog porekla, kada se s tim ugrožava lice ili njegovi rođaci. Takođe, zabranjuje se saopštavanje informacija koje se odnose na zahtev o azilu.
2. Organ koji je zadužen za organizovanje povratka azilanta, može da kontaktira sa zemljom porekla ili zemljom odakle je azilant došao u cilju da obezbedi putne isprave potrebne za izvršenje rešenja, pod uslovom da svojstvo izbeglica nije priznato na prvom stepenu konačnog rešenja.
3. U cilju izvršenja rešenja o povratku u zemlji porekla ili odakle je lice došla, autoritet zadužen sa organizovanjem povratka, stranim autoritetima može saopštiti sledeće podatke:
 - 3.1. lične podatke (ime, prezime, državljanstvo, zadnju poznatu adresu u zemlji porekla ili u zemlji odakle je došao) pomenutog lica i ako je to potrebno, i lične podatke njegovih rođaka;
 - 3.2. podatke u vezi pasoša ili identifikacionih dokumenata;
 - 3.3. otiske prstiju, fotografije i možda biometričke podatke;
 - 3.4. podatke u vezi drugih dokumenta koje omogućuju identifikaciju lica;
 - 3.5. podatke u vezi zdravstvenog stanja lica pod uslovom da to bude u skladu sa njegovim interesom;

3.6. svako drugi podatak neophodnim radi garantovanja ulazak lica u zemlji destinacije i radi čuvanja bezbednosti ljudi koji ga prate;

3.7. podatke u vezi pokrenutih krivičnih procedura ukoliko je to značajno za proceduru povratka pomenutog lica, za čuvanje reda i javne bezbednosti u zemlji porekla ili u zemlji odakle je došao i ukoliko pomenuto lice se ne ugrožava.

Član 78

Saopštenje ličnih podataka trećim državama i međunarodnim organizacijama

1. U cilju sprovođenja Zakona o azilu DDAM i organi koji razmatraju žalbe imaju pravo da saopšte lične podatke stranim autoritetima i međunarodnim organizacijama zadužene zadacima u ovom kontekstu, pod uslovom da pomenuta država ili međunarodna organizacija garantuju sličnu zaštitu prenošenih informacija.

2. Lični podaci utvrđeni u nastavku, saopštavaju se:

2.1. lične podatke (ime, prezime, državljanstvo, zadnju poznatu adresu u zemlji porekla ili u zemlji odakle je došao) pomenutog lica ako je potrebno i lični podaci njegovih rođaka;

2.2. drugi podaci u vezi pasoša ili drugih identifikacionih dokumenta;

2.3. otisci prstiju, fotografije i možda bimetrički podaci;

2.4. podaci o drugim dokumentima koji omogućuju identifikaciju;

2.5. podaci u vezi zdravstvenog stanja lica pod uslovom da budu u skladu sa njegovim interesom;

2.6. svaki drugi podatak neophodnim da garantuje ulazak lica u zemlji destinaciju i radi čuvanja bezbednosti lica koja ga prate;

2.7. podaci u vezi itinerara lica kao i mesta njegovog boravka;

2.8. podaci o dozvolama boravka i vize koje su mu izdate;

2.9. podaci o podnesenim zahtevima za azil (mesto i datum podnošenja, faza u kojoj se nalazi procedura, prethodne informacije u vezi prirode rešenja koja će se doneti)

Član 79

Saradnja sa organima krivičnog gonjenja

DDAM nadležnim organima krivičnog gonjenja prenosi sve podatke i dokazna sredstva o azilantu koji se sumnja da je kršio međunarodno javno pravo, posebno ako je izvršio zločin protiv mira, ratni zločin protiv čovečanstva učestvujući u genocidu ili primenivši torturu.

Član 80

Biometrički podaci

1. Nadležni organi mogu tretirati biometričke podatke azilanta ili lica pod zaštitom u cilju utvrđivanja njegovog identiteta.
2. DDAM može da prenosi pravo tretiranja ličnih podataka trećim strankama, u tom slučaju, DDAM treba da bude siguran da treće ovlašćene strane poštuju sprovodljive odredbe u vezi zaštite podataka i informativnu bezbednost.
3. Vrsta biometričkih podataka koja trebaju da se skupljaju e pravu na pristup reguliše se zakonom o zaštiti podataka

Član 81

Otisci prstiju i fotografije

1. Uzimaju se otisci svih prstiju i fotografija svakog azilanta i lica koji treba da se zaštiti. Vlada utvrđuje izuzeće za maloletnike ispod 14. godina.
2. Otisci prstiju i fotografija se registruju u bazi podataka pod administriranjem od DDAM-a bez spominjanja ličnih podataka lica.
3. Otisci prstiju uzete od strane DDAM-a upoređuju se sa otiscima prstiju registrovanim od policije.
4. Ako policija konstatuje da su novi otisci prstiju isti sa otiscima ranije registrovanim, policija informiše DDAM beležeći lične podatke lica (ime, prezime, pol, broj preporuke, lični broj, državljanstvo i mesto u kojoj se nalazi). Ako se radi o podacima prikupljenim od strane policije, treba istaći (sa brojem koda) datum, mesto i razlog uzimanja otisaka prstiju.

Član 82

Upotreba ovih podataka

1. DDAM upotrebljava ove podatke u cilju:

- 1.1. verifikacije identiteta pomenutog lica;
 - 1.2. verifikacije da li lice podnosio zahtev za azil;
 - 1.3. verifikacije da li postoji podaci koje potvrđuju ili odbijaju izjavu lica;
 - 1.4. verifikacije da li postoje podaci koji stavljaju pod sumnju mogućnost da lice dobije status azila;
 - 1.5. olakšavanja saradnje između DDAM-a i policije.
2. Saopštenje ličnih podataka van zemlje prikupljenim u skladu sa stavom 4. člana 81. ovog zakona, bez saglasnosti DDAM-a je zabranjeno. Član 6. Zakona o zaštiti podataka sprovodi se analogno.

Član 83 **Uništenje podataka**

1. Podaci se uništavaju:
 - 1.1. ako se licu daje status azilanta;
 - 1.2. deset (10) godina posle pravosnažnosti rešenja o odbijanju zahteva za azil, nakon dobrovoljnog odustajanja od zahteva za azil ili nakon ne razmatranja zahteva;
 - 1.3. deset (10) godina nakon ukidanja dopunske zaštite za lica koji treba da se zaštite.

Član 84 **Vođenje statistika**

1. DDAM administrira bazu podataka koji dozvoljava registrovanje zahteva za azil i žalbu, kontrolu dosijea.
2. Ovaj baza podataka može sadržati osetljive lične podatke ukoliko je to potrebno za izvršenje zadataka predviđenim zakonom.
3. Pogrešni podaci treba da se koriguju.

PODGLAVLJE II
Tretiranje podataka u okviru sporazuma Dublin

Član 85
Eurodac

1. U okviru međunarodne saradnje, DDAM je odgovoran za prenošenje podataka sa centralnom jedinicom Eurodac sistema.

2. DDAM prenosi dole navedene podatke kao u sledećem :

2.1. mesto i datum podnošenja zahteva za azil na Kosovu;

2.2. pol azilanta;

2.3. otiske prstiju uzete u smislu člana 81. ovog zakona;

2.4. broj preporuke otisaka prstiju sa Kosova;

2.5. datum uzimanja otisaka prstiju;

2.6. datum prenošenja podataka centralnoj jedinici.

3. Prenošene informacije registruju se u bazi podataka Eurodac-a i upoređuju se sa podacima registrovanim u njoj. Rezultat upoređenja prenosi se DDAM-u.

Član 86

Saopštenje ličnih podataka državi koja je vezana sa sporazumima Dublin

Saopštenje ličnih podataka nadležnim organima države koja je vezana sporazumima Dublin vrši se na isti način kao i saopštenje podataka između lokalnih autoriteta.

Član 87

Saopštenje ličnih podataka državi koja nije vezana sporazumima Dablin

1. Nijedan lični podatak ne može se saopštiti trećoj državi ako ova potonja ne osigurava potrebnu zaštitu podataka.

2. U posebnim slučajevima takvi podaci mogu se prenositi i pored toga što nivo zaštite podataka u drugoj državi nije na potrebnom nivou, pod uslovom da:

2.1. pomenuto lice da svoj pristanak;

- i
- 2.2. ako saopštenje ovih podataka je potrebna radi zaštite telesnog integriteta lica,
 - 2.3. ako saopštenje je neophodno radi zaštite javnog značajnog interesa, radi obavljanja zaštite prava pred pravdom.
3. Osim slučajeva predviđenim stavom 2. ovog člana, takvi podaci mogu se saopštiti kada postoje garancije za adekvatnu zaštitu pomenutog lica.

Član 88

Obaveza informisanja u slučaju prikupljanja podataka

1. Pomenuto lice treba da se informiše o svakom prikupljanju njegovih ličnih podataka. Obaveza informisanja se ne sprovodi ako je lice informisano ranije.
2. Lice treba da se informiše o dole narednim podacima:
 - 2.1. identitetu lica koji drži podatke;
 - 2.2. cilju upotrebe ovih podataka;
 - 2.3. autoritetima kojima će se saopštiti podaci, ako se to dogodi;
 - 2.4. pravo na pristup njegovim podacima u skladu sa članom;
 - 2.5. posledice ako lice odbija da je svoje lične podatke.
3. Ako lični podaci nisu prikupljen blizu pomenutog lica, ovaj treba da se informiše najkasnije do momenta registrovanja ovih podataka ili saopštenja istih.

Član 90

Pravo pristupa

Pravo pristupa reguliše se Zakonom o zaštiti ličnih podataka. On koji drži podatke treba da daje informacije u vezi porekla ovih podataka.

Član 90

Ograničenje obaveze za informisanje i prava na pristup

1. Zakon o zaštiti ličnih podataka sprovodi se u slučaju ograničenja obaveze za informisanje i prava na pristup.

2. Ukoliko davanje informacije ili objašnjenje odbijeno ili ograničeno, ove treba da se daju od momenta kad razlozi odbijanja ili ograničenja ne postoje.

POGLAVLJE VIII ŽALBENA PROCEDURA

PODGLAVLJE I Žalbena procedura u prvom stepenu

Član 91 Žalba

1. Azilant ima pravo da podnosi žalbu protiv rešenja nadležnog organa podnosi se Nacionalnoj komisiji o izbeglicama.
2. Žalba protiv rešenja prvog stepena reguliše se prema Zakonu o upravnom postupku, osim ako Zakon o azilu drugačije reguliše.
3. Žalba protiv rešenja drugog stepena podnosi se nadležnom sudu. Žalba protiv drugostepenog rešenja suspendira izvršenje rešenja.

Član 92 Nacionalna komisija za izbeglice

1. Vlada Kosova osniva Nacionalnu komisiju o izbeglicama i njene članove koji imaju mandat od tri (3) godine:
 - 1.1. komisija se sastoji od predsednika, zamenika predsednika i pet (5) redovnih članova;
 - 1.2. predsednik, zamenik predsednika i članovi komisije se imenuju iz reda diplomiranih pravnika, zaposleni u državnim administrativnim organima i treba da imaju najmanje pet (5) godina stručnog iskustva;
 - 1.3. organ prvog stepena izuzima se od učešća u Nacionalnu komisiju za izbeglice;
 - 1.4. predstavnik UNHCR-a učestvuje u svojstvu posmatrača.
2. Komisija je u svom radu samostalna.

3. Načelno, komisija odlučuje o slučajevima na savetu od tri člana, kojim predsedava predsednik ili podpredsednik. Savet donosi odluke većinom glasova.

4. Vlada izdaje pod zakonski akt s kojim se reguliše procedura nacionalne komisije za izbeglice

Član 93 **Motivi žalbe**

1. Žalbeni motivi su sledeći:

1.1. kršenje odredba proceduralnog prava;

1.2. kršenje odredba materijalnog prava;

1.3. netačna ili ne potpuna konstatacija suštinskih činjenica.

2. Uzima se u obzir stav 2. člana 22, član 41. i stav 2. člana 58 ovog zakona u vezi načela jedinstva porodice.

Član 94 **Žalbeni rokovi**

1. Rok žalbe teče od momenta saopštenja rešenja. Ovaj rok iznosi petnaest (15) dana za suštinska negativna rešenja.

2. Rok žalbe protiv rešenja za obustavu procedure pet (5) radnih dana.

3. žalba prenošena fax-om smatra se važećom ukoliko se dostavlja u roku a original se dostavlja kasnije.

Član 95 **Ponovno odlučivanje u roku**

1. Ako azilant zbog različitih razloga ne može da podnosi žalbu u zakonskom roku, on može da traži ponovno odlučivanje u roku žalbe.

2. Zahtev za ponovno odlučivanje u roku podnosi se tri (3) dana od stavljanja k znanju o donošenom rešenju na njegov teret.

3. Zahtev za ponovno odlučivanje u roku, obustavlja izvršenje rešenja o preterivanju azilanta sa Kosova.

4. Nacionalna komisija za izbeglice će odlučivati o zahtevu za ponovno vraćanje na prethodno stanje u roku od tri (3) dana od dana njegovog uručenja. Tokom ovog perioda, nalog za preterivanje ili o napuštanju teritorije Kosova od azilanta, ne može se izvršiti.

Član 96 **Drugostepeni postupak**

1. Komisija odlučuje na osnovu prikupljenih dokaza tokom procedure azila u prvom stepenu kao i na osnovu drugih dokaza podnesene od strane azilanta.

2. Po okončanju razmatranja žalbe, Komisija odlučuje da :

2.1. usvaja rešenje prvog stepena;

2.2. poništava rešenje prvog stepena i vraća na razmatranje prvom stepenu;

2.3. ispravlja konstatovane nedostatke i donosi rešenje;

2.4. izmenu rešenja prvog stepena na osnovu istih dokaza.

Član 97 **Rokovi razmatranja žalbe**

1. Prema opštim pravilima Komisija odlučuje u roku od trideset (30) dana o podnesenim žalbama protiv rešenja u smislu člana 28 do 32 i člana 36. ovog zakona.

2. Ako nema potrebe da se obavljaju druge proceduralne radnje, Komisija odlučuje u roku od pet (5) dana za podnete žalbe protiv donetih rešenjima u smislu člana 28. do 32. ovog zakona.

3. Komisija odlučuje u roku od dva (2) meseca od dana podnošenja žalbe protiv suštinskih rešenja ukoliko treba da se preduzimaju istražne radnje u smislu člana 37. ovog zakona.

Član 98 **Rokovi procedure**

1. Dodatni rok radi dopune žalbe je sedam (7) dana za žalbe protiv osnovanog rešenja. Ovaj rok za žalbe protiv rešenja za obustavu procedure je tri (3) dana.

2. Određeni rok za podnošenje dokaznih sredstva je sedam (7) dana, ako se ova dokazna sredstva nalaze na Kosovu i trideset (30) dana, ako se iste nalaze van Kosova. Ekspertize treba da se daju u roku od trideset (30) dana.

Član 99
Nadležnosti člana komisije koji deluje na individualna način

1. Član komisije odlučuje na individualan način u sledećim slučajevima:

- 1.1. mirovanje žalbe kada je bez objekta;
- 1.2. ne razmatranja žalbe kada je očigledno neprihvatljivo (pitanje nadležnosti);
- 1.3. žalba očigledno osnovana ili ne osnovana, pod uslovom da na jedan drugi član komisije daje svoju saglasnost .

Član 100
Posledice vanrednih sredstva

Upotreba vanrednih sredstva ne ukida izvršenje rešenja za proterivanje, osim ako nadležni sud za razmatranje zahteva odluči na drugi način.

POGLAVLJE IX

Član 101
Lična dokumenta

1. Ministarstvo unutrašnjih poslova izdaje sledeće lične dokumente:

- 1.1. potvrdu za azilante;
- 1.2. dozvolu boravka za azilante;
- 1.3. dozvolu boravka za lica sa statusom izbeglice i sa dopunskom i privremenom zaštitom;
- 1.4. putne isprave za izbeglice i za lica pod dopunskom zaštitom.

2. Oblik i sadržina ovih dokumenata utvrđuje se od strane MUP-a u skladu sa Zakonom o strancima.

Član 102
Vraćanje dokumenta

Pomenuti dokumenti u podstavu 1.2.,1.3. i 1.4. stav 1 člana 101. ovog zakona, vraćaju sa DDAM-u nakon okončanja procedure, poništenja statusa ili u slučaju njihove zamene zbog oštećenja.

POGLAVLJE X
MEĐUNARODNA SARADNJA

Član 103
Međunarodna saradnja

Vlada saradjuje na usklađivanje evropske politike u vezi izbeglica na međunarodnom nivou kao i u preduzetim nastojanjima van Kosova radi rešavanja problema izbeglica. Podržava aktivnosti organizacija za pomoć izbeglicama. Saradjuje sa Viskom Komesarijatom za izbeglice.

POGLAVLJE XI
ZAVRŠNE ODREDBE

Član 104
Rokovi za donošenje pod zakonskih akata

Radi sprovođenja ovog zakona, Vlada Kosova i Ministarstvo unutrašnjih poslova u roku od šest (6) meseci od stupanja na snagu ovog zakona, obavezuju se da donose podzakonska akta.

Član 105
Stavljanje van snage

Stavlja se van snage Zakon o azilu br. 03/L- nr.066 i svi drugi akti koji su u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 106
Prelazne odredbe

1. Procedure u nastavku, u momentu stupanja na snagu ovog zakona regulišu se ovim zakonom;
2. Procedure u nastavku od momenta nakon stupanja na snagu regulišu sa ovim zakonom.
3. Član 85. ovog zakona postaje ne sprovodljiv od momenta kada Kosovo pristupi sistemu EURODAC.

Član 107
Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.

Zakon br. 04/L-073
21.decembar 2011.god.

Predsednik Skupštine Republike Kosovo

Jakup KRASNIQI